

Bachelorscriptie
Dick van Dommelen (s0967815)
d.van.dommelen@umail.leidenuniv.nl

14/06/2012

WITH THE
EGYPTIAN
PEOPLE

Aantal woorden: 8295

Bachelorproject : Vergelijkende Politicologie
Deelprojectdocent: Dr. D. Stockmann

DEMOCRACY
AND FREEDOM
NOW!

Global Peace and Justice Auckland

WE DON'T
WANT
REFORM

The Egyptian People will
choose the next President
by themselves.
NOT MUBARAK
NOT NATIONAL
DEMOCRATIC
PARTY.

Egypte: de pseudodemocratie voorbij?

DEMOCRACY
FOR
EGYPT

Inhoudsopgave**Paginanummer**

Introductie	2
Literatuur review	3
Hypothesen	9
Onderzoeksopzet	10
Concepten en meten	12
Empirisch onderzoek	14
Conclusie	23
Literatuurlijst	28

Introductie

Op 11 februari 2011, na 18 dagen van protest, werd de Egyptische president Hosni Mubarak gedwongen om af te treden en werd de macht gegrepen door het legerdat een (democratische) transitie moest gaan begeleiden. De legertop in Egypte (de zogenaamde Opperste Raad voor de Strijdkrachten) heeft bekend gemaakt voor 1 juli 2012 te zullen aftreden om de macht over te dragen aan een burgerregering (Freedom House 2012, 4). Zowel parlaments- als presidentsverkiezingen werden gezien als noodzakelijk om deze transitie te bewerkstelligen. Van 28 november 2011 tot 11 januari 2012 hebben de parlamentsverkiezingen plaatsgevonden en op 23 en 24 mei 2012 vonden de presidentsverkiezingen plaats. De islamgeoriënteerde partijen hebben met de parlamentsverkiezingen gezamenlijk ongeveer 70% van het aantal zetels binnen gehaald (NOS 2012a) . Daarnaast hebben de Nieuwe Wafd partij en het Egyptisch Blok elk 10% van het aantal zetels veroverd. Dit zou ondenkbaar geweest zijn in het tijdperk van Mubarak. Voor de val van Mubarak had de National Democratic Party (NDP), sinds haar oprichting, alle touwtjes in het land in handen gehad en was er sprake van een (autocratisch) eenpartijstelsel in Egypte, dat officieel eigenlijk een meerpartijstelsel kent sinds 1976 . Na de val van Mubarak werd de NDP in april 2011 opgeheven door het Egyptische gerechtshof en onder de bevolking ontstond een roep om meer democratie en vooral om eerlijke en vrije verkiezingen (Freedom House 2012, 1).

Tot aan de val van Mubarak was de NDP de enige partij die van belang was in het parlement en de regering van Egypte (Diamond 2002, 24). De partij behaalde bij alle verkiezingen een ruime meerderheid. Dat kwam vooral omdat oppositie partijen wel werden gedoogd, maar er geen eerlijke verkiezingen plaatsvonden en zowel politici als kiezers werden gemanipuleerd en geïntimideerd om de verkiezingen in het voordeel van de NDP en Mubarak uit te laten vallen. Deze vorm van pseudodemocratie maakte dat oppositiepartijen geen macht hadden en de kiezer niets te kiezen had (Brownlee 2007, 148). Sinds de Arabische lente is er veel

veranderd. Mubarak is afgetreden en de NDP is verboden. Het meerpartijstelsel is terug in zijn bedoelde vorm: bij de verkiezingen zijn er meerdere partijen en kandidaten die eerlijk en vrij strijden om de stem van de kiezer. Vrije en eerlijke verkiezingen worden door de bevolking van Egypte gezien als een belangrijke en eerste stap naar een democratischer Egypte (Elgindy 2012, 91). Na de val van Mubarak was er de mogelijkheid voor islamgeoriënteerde partijen om toe te treden tot verkiezingen, waar dat eerder niet mogelijk was omdat Mubarak religie en staat gescheiden wilde houden. De grootste verandering is dat de macht van de NDP verdwenen is en er geen sprake meer is van een autocratische president met teveel macht die burgers manipuleert. Naast de veranderingen in het aantal en soort politieke partijen die zijn toegetreden tot de politieke arena zijn ook de functies van die partijen veranderd. Waar partijen in electorale democratieën van belang zijn voor het selecteren van kandidaten, het oproepen van electoraat, het bundelen van belangen, het vormen en steunen van een regering et cetera (Diamond en Gunther eds 2001), zijn de functies van politieke partijen in autocratische, eenpartijssystemen gericht op het controleren en neutraliseren van de elite, het in de hand houden van de elite en de steun van de massa verwerven (Magaloni en Kricheli 2010). Aan de hand van de functies die politieke partijen vervullen in Egypte tijdens Mubarak en na Mubarak kan worden gekeken naar de vorm van democratie die het land kent. Uiteindelijk zal dit onderzoek uit moeten wijzen of Egypte van een pseudodemocratie een electorale democratie is geworden. De casus Egypte is hierin een mogelijk voorbeeld voor andere landen die na de Arabische Lente zijn overgegaan op vrije verkiezingen en waar partijen ook andere functies zijn gaan vervullen.

Literatuur review

Wanneer gekeken wordt naar Larry Diamond's definitie van democratie stelt hij dat democratie een systeem is van macht en politiek dat in fragmenten en delen opkomt en dat niet gebonden is aan een vaste volgorde of tijdsbestek (Diamond 1999, 16). Hij stelt dat,

wanneer naar democratie gekeken wordt met een *developmental view*, de belangrijkste funderingen voor toekomstige democratische ontwikkeling de aanwezigheid is van legale oppositie partijen en een grotere ruimte voor het maatschappelijke middenveld (Diamond 1999, 16). In landen als Mexico, Jordanië, Marokko en Ghana hebben de aanwezigheid van legale oppositie partijen en een grote ruimte voor het maatschappelijke middenveld geleid tot uitbreiding van politieke mogelijkheden en hebben ze kunnen zorgen voor een doorbraak in de richting van een electorale democratie. De Arabische Lente heeft in Egypte geleid tot vele veranderingen in bijvoorbeeld het maatschappelijke middenveld, het politiek stelsel en het (politieke) machtscentrum. Er is een algemene roep om meer (democratische) vrijheid, maar of Egypte inderdaad een democratie kan worden kan niet met zekerheid gesteld worden. In deze paper zal gefocust worden op de rol van (legale oppositie) partijen in een democratie (Elgindy 2012, 91). Diamond beschrijft vier verschillende soorten democratie: een autoritair regime (non-democratie), een pseudodemocratie, een electorale democratie en een liberale democratie. Onderzocht wordt of Egypte na de transitie van 2011 van een pseudodemocratie een electorale democratie is geworden wanneer wordt gekeken naar de functies die politieke partijen hebben (Diamond 1999, 7-15).

Diamond onderschrijft Robert Dahl's concept van democratie met daarin oppositie, participatie en maatschappelijke vrijheid als dimensies. Allereerst bestaat er de non-democratie of het autoritaire regime. De staten die in deze categorie vallen verschillen in mate van vrijheid en hebben soms verkiezingen of een maatschappelijk middenveld. Alle autoritaire staten hebben echter gemeen dat zij geen legale, onafhankelijke oppositie partijen toestaan (Diamond 1999, 17). Een tweede vorm van democratie is de zogenaamde electorale democratie. Deze vorm wordt gedefinieerd als een civiel, constitutioneel systeem waarin kandidaten voor wetgevende en uitvoerende ambten worden verkozen door reguliere-, competitieve- en meerpartijenverkiezingen met algemeen kiesrecht (Diamond 1999, 10). Er

moet daarmee sprake zijn van competitieve verkiezingen, een vorm van algemeen kiesrecht en een verantwoordelijke overheid. De competitieve verkiezingen dienen vrij, eerlijk en open zijn (Diamond 2002, 29). Een derde vorm van democratie is de liberale democratie, die in de ogen van Diamond ook de beste vorm van democratie is. Een liberale democratie bevat alle aspecten van een electorale democratie (een liberale democratie is daarmee automatisch ook een electorale democratie), maar kent daarnaast de afwezigheid van macht van actoren die niet verantwoordelijk zijn aan het electoraat (zoals bijvoorbeeld het leger), een horizontale verantwoordelijkheid (van ambtenaar tot ambtenaar) en biedt tenslotte uitgebreide mogelijkheden voor politiek- en burgerpluralisme (Diamond 1999, 11). Tevens zijn er brede politieke- en mensenrechten, een sterke rechtstaat, en een goed functionerende staat. Liberale democratieën zijn tevens constitutionele democratieën (Diamond 1999, 12). Elke staat die een vrije status wordt toegeschreven door *Freedom House* (een gemiddelde waardering tussen 1.0 t/m 2.5) is volgens Diamond een liberale democratie. Ten slotte is er nog een vierde vorm van democratie die pseudodemocratie wordt genoemd (Diamond 1999, 15). Deze vorm valt tussen een non-democratie en een electorale democratie in. Een pseudodemocratie kent een grotere mate van vrijheid dan een non-democratie. Diamond maakt echter voornamelijk onderscheid tussen pseudo- en non-democratieën vanwege het feit dat pseudodemocratieën wel legale oppositie partijen toestaan in tegenstelling tot non-democratieën (Diamond 1999, 16). Een pseudodemocratie verschilt van een electorale democratie, omdat in een pseudodemocratie geen mogelijkheid tot een open, vrije en eerlijke verkiezingsstrijd bestaat, die kan leiden tot het afzetten van de regerende partij, wanneer deze niet meer wordt gewenst door een meerderheid van het electoraat. Een eventuele overwinning van oppositiepartijen is niet onmogelijk in een pseudodemocratie, maar het vereist veel meer mobilisatie, eenheid en vaardigheden dan een overwinning vereist in een electorale democratie (Diamond 2002, 24).

In deze paper zal worden gekeken naar Egypte, dat sinds 2005 een onveranderde *Freedom House* score heeft van 5.5 (PR 6, CL 5) en daarmee de status niet-vrij kent. In de verslagen van *Freedom House* wordt jaarlijks een rapport gemaakt van alle staten in de wereld, waarin per staat wordt onderzocht of deze vrij, gedeeltelijk vrij of niet-vrij is. Er wordt aan de hand van politieke rechten (PR) en mensenrechten (CL) gekeken in welke van de bovenstaande categorieën een staat valt. Wanneer een gemiddelde vrijheidswaardering valt tussen 1.0 t/m 2.5 is het een vrije staat, valt het tussen 3.0 t/m 5.0 is het een gedeeltelijk vrije staat en een gemiddelde waardering van 5.5 t/m 7.0 is een niet-vrije staat. Een niet-vrije staat is een staat waarin basis politieke rechten afwezig zijn en waarin mensenrechten grotendeels en systematisch worden ontkend (Freedom House 2012). Gekeken wordt of Egypte inderdaad een niet-vrije staat is, waar politieke rechten afwezig zijn. Dit wordt gedaan door te kijken naar de politieke partijen in Egypte.

In de literatuur worden verschillende functies aan politieke partijen toegeschreven. Twee groepen functies zullen hier besproken worden. Allereerst wordt gekeken naar de functies die politieke partijen vervullen in autocratische eenpartijssystemen. Die functies verschillen ten opzichte van de functies die politieke partijen vervullen in partijsystemen met twee- of meer partijen systemen waar sprake is van een electorale democratie. Vervolgens zal worden gekeken naar functies van politieke partijen in een electorale democratie. Politieke partijen in eenpartijssystemen kennen twee functies volgens Magaloni en Kricheli (Magaloni en Kricheli 2010, 126). De eerste functie gaat om het neutraliseren (insluiten) van- en onderhandelen met de elite. Neutraliseren van de oppositie en het manipuleren van (kies)wetten maakt dat er een soort gecontroleerde oppositie bestaat, die uitstekend in de hand te houden is en onderdeel wordt van het bestaande systeem. In onderhandelingen dient de elite bepaalde mogelijkheden te krijgen waardoor de kans op een eventuele regime verandering door de elite verkleind wordt (Magaloni en Kricheli 2010, 127). De tweede functie is het creëren van steun van de

massa. Ook hier geldt dat bepaalde rechten en privileges geschonken worden aan de massa. Dit gebeurt vaak in de vorm van patronage. Op deze manier wordt de massa tevreden gehouden en wordt stabiliteit van het regime gegarandeerd (Magaloni en Kricheli 2010, 128). Patronage betekent in veel eenpartijstelsels dat de machtige alleen heersende partij de controle heeft over landeigendom, meststoffen, huisvesting, studiebeurzen, voedsel, bouwmaterialen, grondstoffen en andere privileges. Deze worden beloofd en gegeven aan trouwe leden van de partij. Er bestaat volgens Magaloni en Kricheli een soort marktwerking omtrent de privileges op basis van loyaliteit aan de partij (Magaloni en Kricheli 2010, 128).

Diamond en Gunther beschrijven functies die partijen vervullen in electorale democratieën. Dit zijn democratieën waarin er sprake is van competitieve verkiezingen, een vorm van algemeen kiesrecht en een verantwoordelijke overheid. Deze functies verschillen per land en per partij, maar zijn opgesteld om politieke partijen in verschillende landen met elkaar te kunnen vergelijken. Deze functies verschillen van de functies die Magaloni en Kricheli opstellen, omdat beide groepen functies zijn gebaseerd op verschillende typen democratie. Magaloni en Kricheli baseren hun functies op eenpartijstelsels waar sprake is van een non-democratie of een pseudodemocratie, terwijl Diamond en Gunther kijken naar de functies van partijen binnen een electorale democratie. Larry Diamond beschrijft samen met Richard Gunther in *Political parties and democracy* een zevental functies van politieke partijen die van belang zijn voor de kwaliteit van een electorale democratie (Diamond en Gunther, eds 2001, 7). Deze functies zijn afwezig of zeer beperkt aanwezig in een non-democratie of een pseudodemocratie. Niet elke politieke partij in een electorale democratie vervult al deze functies op dezelfde manier en in dezelfde mate, maar deze functies zijn wel van belang om met name verschillende politieke partijen te kunnen vergelijken in verschillende landen. De belangrijkste functie van politieke partijen is rekrutering van de elite. Dit gebeurt in twee fases van het electorale proces: de kandidaat nominatie is het proces waarbij partijen

kandidaten aanwijzen die de partij zullen representeren in de volgende verkiezingen (1) en de electorale mobilisatie is het proces dat daarna volgt, waarbij partijen hun electoraat motiveren op de aangewezen kandidaat te gaan stemmen in de aankomende verkiezingen (2) (Diamond en Gunther, eds 2001, 7). Een derde functie van politieke partijen is de rol in het structureren van keuzes en alternatieven langs bepaalde *issue* dimensies (3). Politieke partijen bieden argumenten en alternatieven aan het electoraat om zo meningen te vormen over bepaalde onderwerpen. Partijen representeren bepaalde sociale groepen uit de samenleving (4). Dit gebeurt in het electorale processen maar ook in processen over wetgeving. Het samenvoegen van belangen is de vijfde functie van politieke partijen (5). Dit gebeurt in tweepartijssystemen bij de verkiezingen, terwijl in meerpartijstelsels (zoals Nederland) dit pas na verkiezingen, bij coalitievorming plaatsvindt. Een zesde belangrijke functie van politieke partijen is de vorming en het daarna het steunen van een regering (6). Tenslotte hebben politieke partijen een belangrijke rol in sociale integratie, omdat zij burgers een plek geven in het politieke proces (7) (Diamond en Gunther, eds 2001, 8).

In de literatuur worden politieke partijen verschillende rollen toegeschreven in verschillende soorten democratieën. De zeven functies die Diamond en Gunther beschrijven passen bij partijen in een electorale democratie waar sprake is van een tweepartijstelsel of een meerpartijstelsel, terwijl de functies van Magaloni en Kricheli passen in een non-democratie of een zogenaamde pseudodemocratie. Aan de hand van de verschillende functies die politieke partijen in een land vervullen kan dus gekeken worden wat voor soort democratie het land kent. In dit paper zal ook aan de hand van de politieke partijen in Egypte gekeken worden naar het soort democratie. Diamond stelt dat onder president Mubarak's regime Egypte geclassificeerd kan worden als een pseudodemocratie (een eenpartijstelsel) (Diamond 1999, 280). De situatie onder Mubarak is daarmee al ingedeeld. Diamond beargumenteerd niet voor elk land waarom deze in een bepaalde categorie wordt ingedeeld,

maar vanuit de literatuur kan worden geconcludeerd dat dit te maken heeft met het feit dat Egypte in bepaalde mate wel oppositiepartijen toestaat. Deze oppositie heeft in werkelijkheid echter zeer weinig kans van slagen en de verkiezingen in het land zijn niet vrij, eerlijk en open. Dat maakt dat Egypte geen electorale democratie genoemd kan worden (Diamond 2002, 24).

Het is echter niet onderzocht wat de Arabische Lente voor gevolgen heeft gehad in Egypte wat betreft de functies van politieke partijen. Zijn deze functies veranderd? Als de functies zijn veranderd, kan dan nu gesproken worden van Egypte als een electorale democratie? De situatie in Egypte is nu veranderd en er is nog geen onderzoek is gedaan naar de functies van politieke partijen in de situatie na de val van Mubarak. Dit is interessant om te onderzoeken, omdat daarmee gekeken kan worden of het land in transitie is richting een electorale democratie. De beide theorieën over de functies van politieke partijen zullen gecombineerd worden en getoetst zal worden of politieke partijen in Egypte deze hebben vervuld en of ze nu worden vervuld.

Hypothesen

De hoofdvraag van dit onderzoek is: heeft de Arabische Lente in Egypte geleid tot een transitie van een pseudodemocratie naar een electorale democratie wanneer gekeken wordt naar de functies van politieke partijen?

De belangrijkste vraag in dit onderzoek is of de functies die politieke partijen vervullen in Egypte zijn veranderd wanneer gekeken wordt naar de situatie onder Mubarak en het NDP regime en de situatie na de val van Mubarak. De functies zullen daarvoor onderzocht moeten worden en de aanwezigheid of intensiteit van deze functies dient te worden vergeleken, waarna een conclusie getrokken kan worden. Dit onderzoek gaat uit van de hypothese dat de functies van politieke partijen in Egypte inderdaad zijn veranderd en dat daarmee gesteld kan

worden dat er inderdaad sprake is van een transitie van een pseudodemocratie (waar de functies van Magaloni en Kricheli aanwezig zijn en de functies van Diamond en Gunther nauwelijks of niet) naar een electorale democratie (waar de functies van Diamond en Gunther wel aanwezig zijn en de functies van Magaloni en Kricheli niet). Deze hypothese is opgesteld, omdat door de val van Mubarak de NDP haar macht als enige partij is kwijtgeraakt en het meerpartijensysteem nu ruimte geeft aan oppositie partijen de functies te vervullen die ze behoren te vervullen in een electorale democratie. Dat betekent dat er sprake is van een transitie van pseudodemocratie richting een electorale democratie. Of deze transitie al voltooid is en er over Egypte daadwerkelijk gesproken kan worden van een electorale democratie dient onderzocht te worden.

Verwacht wordt dat de functies die Magaloni en Kricheli beschrijven voor eenpartijssystemen niet meer aanwezig zullen zijn, omdat de macht van Mubarak en de NDP verdwenen is.

Verwacht wordt ook dat de functies van Diamond en Gunther wel (in elk geval meer) aanwezig zijn, om het feit dat er meer partijen zijn toegetreden die allemaal een eerlijke kans hebben om die functies te vervullen. Functies als rekrutering, representatie en sociale integratie zijn door de val van de NDP open voor de politieke partijen in Egypte.

De situatie in Egypte na de val van Mubarak is veranderd en de parlementsverkiezingen van 2011/2012 lijken erop te wijzen dat deze verkiezingen vrij en eerlijk zijn verlopen. Dit is een van de eerste tekenen van een transitie richting electorale democratie. De functies van politieke partijen (rond deze verkiezingen) dienen onderzocht te worden.

Onderzoeksopzet

Het onderzoeksdesign dat gebruikt wordt voor dit onderzoek is een single-case-study.

Hiervoor wordt één casus gebruikt: (politieke partijen in) Egypte. Er is sprake van een variatie

door tijd. De politieke partijen in Egypte worden bekeken in de situatie van Mubarak en de NDP en de situatie na de val van Mubarak, na de Arabische Lente.

Er is sprake van een beschrijvende case study. Dat wil zeggen dat het onderzoek kijkt naar de vraag of er verandering heeft plaatsgevonden en bijvoorbeeld niet naar de vraag waarom verandering heeft plaatsgevonden (Babbie 2010, 94). De case selectie is gebaseerd op basis van het typical case principe (Flyvbjerg, 230-231). Dit betekent dat Egypte een case is waarbij het waarschijnlijk is dat deze de theorieën van Magaloni en Kricheli en die van Diamond en Gunther bevestigen of eventueel aanvullen. Wanneer de hypothesen en de theorieën inderdaad blijken te kloppen, kan dit gegeneraliseerd worden naar andere landen die van een autocratisch regime in transitie zijn naar een electorale democratie (Flyvbjerg, 231). Er mag echter geen situatie ontstaan van over-generalisatie, omdat dit nu eenmaal een single case study is.

De data die in dit kwalitatieve onderzoek gebruikt wordt, komt uit analyse van (secundaire) academische literatuur en uit krantenartikelen. Over de situatie na de val van Mubarak is nog niet veel academisch werk verschenen en zullen voornamelijk krantenartikelen of pas verschenen academische bronnen worden gebruikt. De situatie voor Mubarak is wel door verscheidene auteurs beschreven en geanalyseerd en daarom dient academische literatuur op dat gebied tot bron.

Aan de hand van de eerder beschreven functies van politieke partijen (zowel die van Diamond en Gunther als die van Magaloni en Kricheli) zal empirisch onderzoek worden gedaan naar politieke partijen in Egypte. Dat betekent dat negen functies (zeven in een electorale democratie en twee in een pseudodemocratie) bekeken en geanalyseerd zullen worden. Hierbij wordt gekeken of de politieke partijen in Egypte de onderzochte functies vervullen,

zowel in de situatie voor- als na de Arabische Lente. Aan de hand van de resultaten zal een conclusie worden getrokken.

Concepten en meten

In dit onderdeel zullen de belangrijkste concepten uitgewerkt worden en zal bepaald worden hoe deze worden gemeten. De concepten die verklaard dienen te worden zijn de functies die zowel Diamond en Gunther als Magaloni en Kricheli beschrijven in hun werk.

Kandidaat selectie gaat over de mogelijkheid van politieke partijen om kandidaten aan te wijzen die verkiesbaar worden gesteld (Diamond en Gunther, eds 2001, 7). De definitie die King in zijn werk geeft is “het proces waarbij mannen en vrouwen uit de samenleving worden geselecteerd om politieke posities te vullen of om een min of meer fulltime politieke rol (1969, 129)”. Door middel van de analyse van academisch werk zal gekeken worden of partijen inderdaad in staat zijn om vrij kandidaten te selecteren en verkiesbaar te stellen of dat er bepaalde obstakels aanwezig zijn die dit verhinderen.

Electoraal mobilisatie heeft betrekking op de mogelijkheid van partijen om het electoraat te mobiliseren om de kandidaten van de partijen te steunen (Diamond en Gunther, eds 2001, 7). Door middel van analyse wordt gekeken of er sprake is van electorale mobilisatie wanneer gekeken wordt naar de kiezersopkomst en zal worden geanalyseerd of de mobilisatiekansen voor alle partijen hetzelfde zijn of niet. Verschillende onderzoeken hebben uitgewezen dat kiezersopkomst direct samenhangt met de energie die partijen stoppen in mobilisatie (Stein, Owens en Leighley 2005, 4). Met welk doel en op welke manier er sprake is van electorale mobilisatie is ook van belang. Gebeurt dit bijvoorbeeld vrijwillig of gedwongen?

Issue structurering gaat om de rol van politieke partijen in het structureren van keuzes en alternatieven langs bepaalde *issue* dimensies (Diamond en Gunther, eds 2001, 8). Of er sprake is van issue structurering kan bekeken worden aan de hand van het feit of er iets te kiezen valt

en of partijen dus verschillende issues structureren. Wanneer slechts één partij de macht heeft, valt er niets te kiezen en is er geen sprake van de functie van issue structurering.

Representatie wordt door Diamond en Gunther (eds 2001, 8) omschreven als de functie van partijen om verschillende sociale groepen te representeren, symbolisch of voor bepaalde belangen. Dit wordt gemeten door het analyseren van academisch werk over Egypte.

King definieert de functie samenvoegen van belangen als “de functie van het omzetten van eisen in algemene beleidsalternatieven (King 1969, 138)”. Het samenvoegen van belangen gebeurt in meerpartijenstelsels na verkiezingen wanneer er een regeringscoalitie gevormd dient te worden (Diamond en Gunther, eds 2001, 8). Dit zorgt voor stabiliteit van het regime. Deze functie kan alleen onderzocht worden wanneer er sprake is van verkiezingen waaropvolgend een regering gevormd dient te worden.

Het vormen en steunen van de regering wordt door King gedefinieerd als “in hoeverre de regering gevormd wordt door de aanwezigheid van partijen, hun natuur en hun activiteiten (King 1969, 132)”. Deze functie wordt gemeten door te kijken naar regeringsdeelname van politieke partijen en de invloed van politieke partijen op vorming en overleiden van een regering. Dit wordt gedaan door middel van analyse van wetenschappelijke bronnen.

Sociale integratie is “het proces waarin individuen psychologische en sociale binding krijgen met politieke partijen en met het politieke systeem in zijn totaal (King 1969, 124)” Dit is een proces waarin kiezers de mogelijkheid krijgen om te participeren in het politieke proces (Diamond en Gunther, eds 2001, 8). In een ander werk van Gunther en Diamond wordt gesteld dat sociale integratie draait om partijen die goed ontwikkelde organisaties kennen om een zo breed mogelijk scala aan diensten aan te kunnen bieden aan de leden in ruil voor financiële bijdragen en hun stem in verkiezingstijd (Gunther en Diamond 2003, 169).

Het neutraliseren (insluiten) van- en onderhandelen met de elite, resulteert in een gecontroleerde oppositie. Dit kan worden gemeten aan uitwisselingen tussen het regime en verschillende elites, zoals bepaalde privileges.

Het creëren van steun van de massa is de manier waarop de massa tevreden wordt gehouden en de stabiliteit van het regime gegarandeerd wordt (Magaloni en Kricheli 2010, 128). Ook dit is af te meten aan het kijken naar een uitwisseling tussen het regime en de massa, bijvoorbeeld het betalen van kiezers wanneer zij voor een regime stemmen. Dit kan worden onderzocht aan de hand van voorbeelden die Magaloni en Kricheli geven. Dit zijn onder andere het verdelen van landeigendom, meststoffen, huisvesting, studiebeurzen, voedsel, bouwmaterialen, grondstoffen en andere privileges aan mensen die loyaal zijn aan de partij. Op die manier ontstaat er een soort partij elite die alle privileges in het land ontvangt, zolang ze royaal blijft tenminste (Magaloni en Kricheli 2010, 128).

Tot slot is het nog van belang de verschillende soorten democratie te conceptualiseren. Een electorale democratie mag zo genoemd worden als er sprake is van: competitieve verkiezingen, een vorm van algemeen kiesrecht en een verantwoordelijke overheid. Deze vorm van democratie staat tussen een non-democratie (/pseudodemocratie) en een liberale democratie in.

Empirisch onderzoek

Kandidaat selectie

Egypte kent van 1954 tot 1976 een partijstelsel, waarin slechts één politieke partij is toegestaan, namelijk de partij die verbonden is aan de president. In het jaar 1976 is daar echter verandering ingekomen, omdat een nieuw stelsel werd ingevoerd dat de vorm had van een meerpartijstelsel (Brownlee 2007, 4). Volgens Brownlee is er in realiteit echter sprake van een 'begeleid meerpartijstelsel', wat wil zeggen dat de overheersende NDP van Mubarak de

macht niet is kwijtgeraakt, ondanks het bestaan van een aantal oppositie partijen (Brownlee 2007, 4). De belangrijke kandidaten in de verkiezingen zijn Egyptische veiligheidssoldaten die uit de kringen rondom Mubarak komen (Brownlee 2007, 127). De kandidaten voor de NDP zijn daarmee niet representatief voor de Egyptische bevolking en zijn daarnaast de enige die er toe doen in de verkiezingen. De rol voor de oppositie is zo klein dat de kandidaatselectie van de oppositie zeer weinig tot geen invloed heeft. Kandidaat selectie voor de NDP (de enige partij die er serieus toe doet tijdens de verkiezingen) is daarmee voornamelijk gebaseerd op de loyaliteit van de partijleiders van de NDP (Diamond en Gunther, eds 2001, 15).

Na de val van Mubarak zijn er van november 2011 tot en met januari 2012 parlementsverkiezingen gehouden in Egypte. De NDP van Mubarak werd na zijn val verboden en de verkiezingen zijn open voor elk individu en elke partij die mee wil doen. De roep om democratische en eerlijke verkiezingen bij het volk is groot (Elgindy 2012, 91). Voor het eerst in de geschiedenis van Egypte is het officiële meerpartijstelsel echt benut en zijn partijen vrij om kandidaten voor te stellen. Er zijn echter veel oude structuren aanwezig die een transitie richting democratie niet noodzakelijk bevorderen (Elgindy 2012, 92). Zo is een quota dat ooit is ingevoerd door Mubarak blijven bestaan: de helft van het parlement moet bestaan uit boeren en arbeiders. Dit dient als een kanaal voor legerofficieren (verbonden aan Mubarak) om onderdeel te worden van het parlement (Elgindy 2012, 92). Uiteindelijk hebben meer dan 40 partijen en ongeveer 6000 kandidaten meegestreden om de verkiesbare zetels in het parlement (BBC News 2011a).

Electoral mobilisatie

Tijdens de verkiezingsperioden gebruikt het regime van Mubarak meer macht dan daarbuiten. De regeringssoldaten bedreigen zowel stemmers als kandidaten van de oppositie om de

verkiezingen op die manier in het voordeel van de NDP uit te laten komen (Brownlee 2007, 127). Brownlee stelt dat de manipulatie van het stemmen zo sterk is, dat het regime weinig moeite doet om te verbloemen dat er gefraudeerd wordt. Er wordt zelfs gemanipuleerd door geld te geven aan kiezers die stemmen op de NDP. Wanneer gekeken wordt naar de cijfers van de kiezersopkomst kan geconcludeerd worden dat dit bij de parlementsverkiezingen van 1976 t/m 2010 niet hoger lag dan 50% van de kiezerspopulatie (Institute for Democracy and Electoral Assistance 2012). Bij de presidentsverkiezingen van 2005 lag dit percentage slechts op 22,95% van alle kiezers. De mobilisatie van het electoraat onder Mubarak is in die zin niet succesvol dat het opkomst percentage vrij laag ligt en de kiezers die wel stemmen worden gemanipuleerd ten gunste van de NDP. Blaydes (2006) stelt dat er twee grote groepen zijn te onderscheiden in Egypte: een kleine groep rijken, die de politieke elite van Egypte vormt en stemmen koopt en een grote groep armen die hun stem verkoopt aan de hoogste bidder.

Bij de parlementsverkiezingen van 2011/2012 is de kiezersopkomst onverwacht hoog. Het opkomst percentage ligt gedurende de zes weken op hetzelfde peil en komt uit op ongeveer 60% van de kiezerspopulatie (Elgindy 2012, 90). Er gaan echter veel dingen mis voor en tijdens de verkiezingen. Zo zijn er opstanden van de burgerbevolking tegen het leger en de politie. Het leger bezit sinds de val van Mubarak de presidentiële macht en het volk wil dat deze macht overgedragen wordt op een burgerregering. Door middel van repressie (zoals het neerslaan van opstanden) die erg lijkt op de repressie die Mubarak toepaste, probeert het leger door middel van manipulatie en het intimideren van politieke tegenstanders de macht in het land te behouden (NOS 2012b) (Elgindy 2012, 93). Het kiezen van een nieuwe president in 2012 lijkt de enige mogelijkheid om de macht van het leger in te perken. Naast repressie van opstanden worden ook andere middelen door de Opperste Raad voor de Strijdkrachten gebruikt om (de verkiezingen) te manipuleren. Bepaalde groepen in de samenleving als de jeugd, vrouwen en arbeiders zijn gemarginaliseerd, om zo het electorale proces naar de hand

van de leger top te zetten (Eglindy 2012, 93). Ondanks tegenstand van het leger, is 60% van het volk naar de stembus gegaan en zijn de 40 politieke partijen en 6000 individuele kandidaten erin geslaagd de verkiezingen doorgang te laten vinden.

Issue structurering

In de verkiezingen van 1984 veroveren de oppositiepartijen een record van 20% van het aantal zetels van de parlementszetels (Brownlee 2007, 125). Dit lijkt een verkiezing te zijn waarbij er sprake is van competitie en waarbij er door de kiezer daadwerkelijk wat te kiezen valt. Waar partijen de mogelijkheid hebben tot issue structurering. Hier is echter geen sprake meer van tijdens de tweede termijn van Mubarak. Hier duldt hij door middel van regeringsbesluiten, militaire rechtbanken en regeringsagenten geen oppositie en daarmee geen competitie meer (Brownlee 2007, 125). In de verkiezingen van 1995 wint de oppositie slechts dertien zetels in het parlement, wat neerkomt op 6% van het aantal zetels. De NDP wint dus met 94% van het aantal zetels. Voor de kiezer is er geen sprake van issue structurering; er kan niet gekozen worden uit alternatieven als er geen sprake is van eerlijke competitie tussen partijen. De issues die het meest opvallen zijn beloningen van het regime, die aangeboden worden aan kiezers in ruil voor hun stem voor het regime (Magaloni en Kricheli 2007, 128).

De alleenheerschappij van de NDP maakte dat de bevolking weinig tot niets te kiezen had. Daar is verandering in gekomen bij de parlementsverkiezingen van 2011/2012. Er is een tweedeling te maken in het soort partijen, dat meedoet in de parlementsverkiezingen na de val van Mubarak. Aan de ene kant zijn er de islamgeoriënteerde partijen, waarvan de door de Moslimbroederschap opgerichte Freedom en Justice partij het grootst is (BBC News 2011a). Deze partij wil een staat waarin de islam de staatsgodsdienst is en waarin de sharia de wet vormt. Dit lijkt misschien niet democratisch, maar mocht het ooit zover komen is de weg er naar toe in elk geval wel democratisch en eerlijk te noemen (Eglindy 2012, 103). Aan de

andere kant zijn er de links, liberaal georiënteerde partijen. Deze partijen, waaronder de Nieuw Wafd partij en een groep partijen verzameld onder de naam Egyptisch Blok, hebben een programma dat een moderne civiele staat centraal stelt en waarbij gelijkheid en rechtvaardigheid centraal staat (BBC News 2011a).

Representatie

Om het regime voort te kunnen laten bestaan is de NDP zo opgezet dat de verschillende elites in Egypte bij elkaar gebracht worden in de partij. Zo wordt gezorgd voor een collectieve veiligheid en het voortbestaan van het regime. De bedreiging van een elite die de partij in de war schopt is daarmee zo klein mogelijk gehouden (Brownlee 2007, 39). De maatschappelijke representatie is vooral gericht op lokale belangen. Deze lokale belangen zijn belangrijk omdat het regime van Mubarak vooral gebaseerd is op een cliëntelistische traditie. Dit betekent dat de kleine groep van een rijke elite door middel van patrooncliënt relaties stemmen verwerft voor het regime (Diamond en Gunther, eds 2001, 15).

Door het wegvallen van de NDP en het toetreden tot de politieke arena van allerlei andere partijen, is er sprake van verschillende vormen van representatie van verschillende partijen. Zo zijn de op de islamgeoriënteerde partijen en met name de partij van de moslimbroederschap er op gericht om geen onderscheid te maken tussen religie en staat, zij willen religieuze normen die gelden voor iedereen. Onafhankelijk van iemands persoonlijke geloof (Diamond en Gunther, eds 2001, 22). Deze partijen suggereren alle moslims te representeren en dat is zo'n 90% in Egypte. De overige, voornamelijk links liberale partijen, hebben voornamelijk programma's die gebouwd zijn rondom de verkiezingen. Dit zijn programmatische partijen, waar (liberale) waarden als een moderne civiele staat, rechtvaardigheid, gelijkheid en institutionele vernieuwingen centraal staan (Diamond en Gunther, eds 2001, 27).

Samenvoegen van belangen

Het samenvoegen van belangen in eenpartijstelsels gebeurt de facto volgens Brownlee (2007, 16). Waar in een stelsel van twee partijen de belangen in de verkiezingen worden samengevoegd en in een stelsel van meerpartijen de belangen tijdens coalitievorming worden samengevoegd. In de situatie van Egypte tijdens Mubarak is er echter geen sprake van het samenvoegen van belangen van verschillende groeperingen, omdat de NDP de enige grote speler in het parlement is en direct verbonden is aan de president.

Het in 2011/2011 nieuw gekozen parlement heeft wetgevende bevoegdheden. Problematisch is echter de rol van het leger. Het leger heeft de presidentiële macht van Mubarak overgenomen en is in elk geval tot de verkiezing van een nieuwe president de belangrijkste machthebber in Egypte (BBC News 2011a). Het leger heeft in december 2011 een nieuw kabinet ingesteld, dat het land moet leiden totdat er een nieuwe president is gekozen. Voor de val van Mubarak was het zo, dat de Egyptische president de minister-president benoemt. Hij was het hoofd van de regering en kwam uit de grootste partij van het parlement. De Moslimbroederschap is met haar Freedom en Justice partij de grootste in het parlement, maar heeft tot nog toe nog geen deel aan de regering (Eglindey 2012, 91). Er heeft daarom ook geen coalitievorming plaats gehad en de functie van politieke partijen om belangen samen te voegen is nog niet aan de orde geweest. Omdat het leger nu nog de mogelijkheid heeft om een regering te benoemen en weg te sturen, staat het parlement eigenlijk buitenspel. Het is de vraag wat er gaat gebeuren bij de verkiezing van een nieuwe president. Het leger zal haar machthebbende positie niet zomaar opgeven (Eglindey 2012, 102)

Vormen en steunen van de regering

Egypte is sinds 1953 een republiek en kent een president aan het hoofd van de regering (Brownlee 2007, 52). De president heeft als taak de minister-president te benoemen, die het

hoofd van de regering vormt. De minister-president vormt vervolgens een regering (Egyptian State Information Service Website). Tot aan de val van Mubarak was de NDP de grootste partij in Egypte. Dat betekent dat de NDP daarmee ook altijd de grootste was in de regering. Daarnaast is de NDP sterk verbonden aan de president, Mubarak, wat betekende dat de macht van de president en zijn politieke partij enorm sterk was. Zoals al eerder aangegeven maakt Diamond onderscheid tussen pseudo- en non-democratieën om het feit dat pseudodemocratieën wel legale oppositie partijen toestaan in tegenstelling tot non-democratieën. De NDP vormde voor de val van Mubarak dus altijd de regering en vervulde de functie om een regering te vormen en te steunen. Dit is echter niet wat Diamond en Gunther eds. (2001, 8) voor ogen hebben wanneer zij deze functie van politieke partijen omschrijven. Zij gaan uit van een electorale democratie, waarbij vrije en eerlijke verkiezingen leiden tot coalitievorming en uiteindelijk een representatieve regering ontstaat.

Na de parlementsverkiezingen van 2011/2012 is er een vreemde situatie ontstaan, omdat de presidentsverkiezingen nog moeten komen en het leger tot nu toe de macht in handen heeft om regeringen te benoemen en te ontslaan. Mede hierom zijn na de parlementsverkiezingen rellen ontstaan en eist de Moslimbroederschap dat het leger afstand doet van haar macht en toestaat dat er een coalitieregering wordt gevormd die de problemen in het land aan kan gaan pakken (The New York Times 2012). De situatie is vooral vreemd omdat de islamgeoriënteerde partijen samen ongeveer 70% van de zetels in het parlement in handen hebben, maar geen onderdeel uit maken van de regering (Eglindey 2012, 91). De mogelijkheid om deze functie te onderzoeken is er nog niet geweest.

Sociale integratie

De NDP kende een zeer lage mate van sociale integratie van de bevolking (Diamond en Gunther, eds 2001, 16). De moeite die gedaan werd om verkiezingen te winnen, werd niet

gedaan om de burger vervolgens bij het politieke proces te betrekken na de verkiezingen. De groep die profiteerde van een gunstige verkiezingsuitslag was de elite die zich om Mubarak en de NDP heen had gevormd. De arme groep, de omgekochte kiezers, worden puur en alleen gebruikt om de stem en hebben geen partijbinding (Blaydes 2006).

Na de val van Mubarak is de situatie veranderd. De grote groep demonstranten eiste de val van het regime en zo gebeurde het ook. De kracht van de massa is te zien doordat de massa is gaan participeren. Diamond en Gunter (eds 2001, 22) stellen dat fundamentalistische religieuze partijen een groot scala aan sociale functies uitoefenen die resulteren in een grote loyaliteit van de leden van de partij. Ook in een profiel dat is opgesteld door BBC News (2011b) wordt bericht dat al vanaf de oprichting van de Moslim Broederschap op meerdere locaties in Egypte moskeeën, sportclubs en scholen werden opgericht. De sociale integratie bij islamgeoriënteerde partijen is daarmee groot. De sociale integratie bij de andere partijen die meededen aan de parlementsverkiezingen van 2011/2012 lijkt lager te zijn, omdat de betrokkenheid van de burger lager is en er minder identificatie is met de partijen dan bij de partijen die gebaseerd zijn op religie (Diamond en Gunther eds 2011, 27).

Neutraliseren van- en onderhandelen met de elite

Om het regime in stand te houden is het van belang dat de NDP en Mubarak manieren bedachten op de elite tevreden te houden. De manier waarop dat gebeurd is volgens Magaloni en Kricheli (2010, 126) het insluiten van de elite om daarmee de elite te neutraliseren. De elite in een land heeft namelijk de mogelijkheid een regime verandering in werking te zetten. Een van de manieren waarop Mubarak dit gedaan heeft, is het oprichten van een meerpartijensysteem waarbij (geleide) oppositie werd toegelaten (Brownlee 2007, 124). Zo was er een mogelijkheid voor andere partijen en personen om toe te kunnen treden tot het parlement en de regering (Masoud 2011, 22). In werkelijkheid was hier echter geen sprake

van, zoals eerder reeds is gesteld. Zo gaf Mubarak wel toegang tot verkiezingen, maar pakte hij aan de vooravond van de parlementsverkiezingen van 1995 54 leden van de Moslim Broederschap op en stelde hij een verbod in op openbare campagnebijeenkomsten (Brownlee 2007. 127).

Sinds de Arabische lente is er geen sprake meer van een autocratisch regime dat de elite dient in te sluiten of te neutraliseren. Al is de Opperste Raad voor de Strijdkrachten wel voortdurend bezig haar eigen positie te versterken wat nadelig is voor een voorspoedige transitie naar democratie. Dit komt omdat het leger voelt aankomen dat in een nieuwe grondwet de rol van het leger wordt geminimaliseerd aangezien dat is wat het volk wil (Elgindy 2012, 94).

Steun van de massa

Het creëren van steun van de massa hangt nauw samen met het neutraliseren van de elite. Als een deel van de massa de overheersende partij namelijk steunt, is het voor een eventuele elite moeilijker om het regime te stoppen of veranderen. Daar is steun van de loyale burger voor nodig (Magaloni en Kricheli 2010, 128). Magaloni en Kricheli stellen dat goed geïnstitutionaliseerde partijen, wat de NDP was, moeten worden gezien als enorme patronage systemen. De NDP moet worden gezien als een partij die de burgers beloont wanneer zij het regime steunen, maar laat zitten wanneer zij dit niet doen. Magaloni en Kricheli geven aan hoe dit in Egypte in de praktijk werkt. Parlementsverkiezingen in de tijd van Mubarak werden georganiseerd als een soort veiling. De bidders, parlements kandidaten, betalen voor een eventuele plek in het parlement. De kosten voor deze “veiling” zijn de kosten voor de verkiezingscampagne en deze wordt niet gefinancierd door de NDP. Dit systeem maakt dat kiezers eerder kiezen voor kandidaten die dicht bij het regime staan (en door het regime gefinancierd worden) (2010, 129). Daarnaast zorgden bepaalde privileges die ‘verhandeld’

worden door de NDP dat kiezers loyaal blijven aan de partij. Zo ontstaat er een soort privilege elite om de NDP heen.

Steun van de massa is niet een van de functies van politieke partijen in een meerpartijensysteem. Uiteraard zoeken de partijen naar zoveel mogelijk kiezers en steun, maar dit is niet om een bestaand regime overeind te houden. Zo vertegenwoordigen de islamgeoriënteerde partijen de islamieten in Egypte en doen de links liberale partijen een beroep op andere groepen uit de samenleving.

Conclusie

In deze conclusie wordt gekeken of de hoofdvraag beantwoord kan worden. De hoofdvraag van dit essay is: heeft de Arabische Lente in Egypte geleid tot een transitie van een pseudodemocratie naar een electorale democratie, wanneer gekeken wordt naar de functies van politieke partijen? Aan de hand van 9 functies van politieke partijen is gekeken naar de rol die politieke partijen speelde in de tijd voor de Arabische Lente onder het regime van Mubarak en naar de rol die politieke partijen spelen na de Arabische Lente, na het opheffen van de partij van Mubarak, de NDP. In deze conclusie zullen de negen politieke functies worden samengevat en beoordeeld.

De kandidaat selectie ten tijden van de NDP was alleen voor de NDP relevant. Andere partijen konden wel kandidaten selecteren en verkiesbaar stellen, maar deze werden onderdrukt en verkiezingsuitslagen werden gemanipuleerd. Kandidaten die door de NDP werden geselecteerd waren zeer sterk verbonden aan het regime. De parlementsverkiezingen van 2011/2012 geven een ander beeld. Het meerpartijensysteem zorgde voor eerlijke en vrije verkiezingen, waarbij oppositiepartijen echt werden toegelaten tot verkiezingen. Deze functie werd dus voor de Arabische lente niet goed vervuld en bij de parlementsverkiezingen van 2011/2012 wel.

De electorale mobilisatie werd door de NDP gerealiseerd door omkoping, manipulatie, geweld en fraude. Het opkomstpercentage kiezers lag tot 2005 nooit hoger dan 50%. Het regime ging ver om kiezers te trekken. Door middel van een patronage stelsel werden privileges als geld verstrekt aan kiezers die voor de NDP stemde. Ten tijden van verkiezingen gingen regeringssoldaten de straat op om kiezers en kandidaten te manipuleren. De parlementsverkiezingen van 2011/2012 kenden een erg groot opkomstpercentage van 60%. Er vindt echter nog steeds manipulatie plaats, maar nu door het leger van Egypte dat sinds de val van Mubarak aan de macht is (Masoud 2011, 24). Gesteld kan worden dat waar de NDP geweld, manipulatie en fraude nodig had om het electoraat te mobiliseren, partijen in de verkiezingen van 2011/2012 dit niet nodig hadden. Daarnaast konden kiezers nu eerlijk stemmen op verschillende partijen.

Met de alleenheerschappij van Mubarak en de NDP hadden kiezers niets te kiezen. Ondanks een kleine verkiezingswinst van oppositie partijen in 1984 (20% van het totale aantal zetels), wist Mubarak dit spoedig weer te herstellen en de NDP haar grote meerderheid terug te geven. De functie van politieke partijen in een electorale democratie is bepaalde standpunten structureren om zo de kiezer te helpen en te zorgen dat er daadwerkelijk wat te kiezen valt. Hier was geen sprake van in het tijdperk van de NDP. Bij de parlementsverkiezingen van 2011/2012 was wel degelijk wat te kiezen. Er is een grove tweedeling te maken in de politieke partijen die meededen aan de verkiezingen. Aan de ene kant de islamgeoriënteerde partijen en aan de andere kant de links, liberale partijen. Elk van deze partijen hadden eigen standpunten, meningen en idealen. Er kan daarom gesteld worden dat de functie van issue structurering eerst niet vervuld werd door de NDP, maar later door andere partijen wel.

Wat betreft de rol van representatie door politieke partijen valt te concluderen dat de NDP met name de verschillende elites in Egypte bij elkaar bracht. Deze elite zorgde door middel van patronage (patrooncliënt relaties) voor steun en stemmen ten behoeve van het regime. De

massa werd gebruikt om steun te krijgen door er bepaalde privileges voor terug te geven, bijvoorbeeld geld wanneer zij op de NDP stemden. Door het toetreden van verschillende andere partijen en het wegvallen van de NDP is er sprake van meer representatie van verschillende bevolkingsgroepen. Zo zijn de islamgeoriënteerde partijen toegetreden die staan voor alle islamieten in Egypte. Ook hier kan dus gesteld worden dat de NDP niet representatief was en deze functie als politieke partij niet vervulde. De partijen in de parlementsverkiezingen van 2011/2012 zijn hier meer in geslaagd.

Het samenvoegen van belangen staat vooral centraal bij het vormen van een regering, wanneer verkiezingen voorbij zijn. Met name in een meerpartijstaat is dit een functie waarbij belangen worden samengevoegd en waarbij een coalitie wordt gecreëerd om een regering te kunnen vormen. Ten tijde van de NDP was hier echter geen sprake van omdat de NDP de enige politieke partij was die er toe deed. De minister-president, het hoofd van de regering, kwam – zoals door de grondwet werd voorgeschreven- uit de grootste partij en hij stelde een regering samen. In realiteit was dit altijd de NDP. Na de val van Mubarak is er ook nog geen sprake geweest van het samenvoegen van belangen door politieke partijen. Dit komt doordat het leger nog steeds de presidentiële macht in handen heeft en alleen het leger daarmee regeringen kan benoemen en ontslaan. De Moslim Broederschap heeft er wel bij het leger op aangedrongen een regering te laten vormen door de partijen door middel van een coalitie.

Wanneer gekeken wordt naar het vormen en steunen van de regering door politieke partijen kunnen dezelfde conclusies getrokken worden bij bovenstaande functie. De regering was ten tijden van de NDP altijd in handen van de NDP en Mubarak. Pas na de val van Mubarak is hier verandering in gekomen. Er is nu een regering die is ingesteld door het leger. Er is wel een grote roep van partijen om te komen tot het vormen van een regering door de parlementspartijen. Ook deze functie kan momenteel dus nog niet onderzocht worden.

Er was bij de NDP weinig sprake van sociale integratie. De kiezers werden enkel en alleen gebruikt en onder druk gezet om voor het regime te kiezen, maar de partij was enkel interessant voor de politieke elite rondom de NDP en Mubarak. Er was geen sprake van partijbinding onder kiezers. De situatie is na de val van Mubarak veranderd. Kiezers zijn gaan participeren in het politieke proces. Dat is goed zichtbaar geworden in de opstanden door de bevolking op het Tahrir-plein. In een profiel opgesteld door BBC News is te lezen dat de Moslim Broederschap veel sociale functies uitoefent die maakt dat de partijbinding bij de groep groot is (BBC News, 2011b). Concluderend kan worden gesteld dat de functie van sociale integratie door politieke partijen in elk geval is toegenomen ten opzichte van situatie ten tijden van de NDP.

Wanneer gekeken wordt naar de functie die Magaloni en Kricheli omschrijven als het neutraliseren van- en onderhandelen met de elite is, kan gesteld worden dat hier inderdaad sprake van is tijdens het regime van Mubarak. Door de elite te verenigen in de NDP en deze tevreden te houden, wordt stabiliteit van het regime gewaarborgd. Het meerpartijstelsel is het beste voorbeeld van een institutie die Mubarak gaf aan de elite. In de praktijk stelde dit meerpartijstelsel echter niet veel voor en was er de facto sprake van een eenpartijstelsel onder aanvoering van Mubaraks NDP. Het regime van Mubarak is na de Arabische lente verdwenen en kent geen alleenheerschappij van de NDP meer. Hiermee is het insluiten en onderhandelen met elites verdwenen. Er is wel sprake van het vasthouden van de machtspositie door het Egyptische leger, omdat deze haar positie als machtige speler niet kwijt wil (Masoud 2011, 24).

Mubarak en de NDP zochten naar steun van de massa om het regime overeind te houden. Dit werd met name gedaan door omkoping, fraude, manipulatie en geweld. De NDP kan worden gezien als een groot patronage systeem, waarbij het regime kiezers steunt die stemmen voor de NDP en laat vallen wanneer dit niet gebeurt. Deze functie kennen de huidige politieke

partijen niet meer. In elk geval niet om de massa of eventuele elites ervan te weerhouden het regime om ver te werpen. Er wordt wel gezocht naar zoveel mogelijk steun door de verschillende politieke partijen.

Wanneer concluderend gekeken wordt naar de functies van politieke partijen in Egypte kan gesteld worden dat de vijf functies kandidaat selectie, electorale mobilisatie, issue structurering, representatie en sociale integratie ten tijde van de NDP niet of nauwelijks werden vervuld door de politieke partij van Mubarak. Bij elk van deze functies kan echter gesteld worden dat na de val van Mubarak deze functies wel, of in elk geval meer vervuld worden door de politieke partijen. Met name tijdens de parlementaire verkiezingen van 2011/2012. Vijf van de zeven functies van politieke partijen in een electorale democratie zijn (sterk) verbeterd en toegenomen. Dit wijst daarmee op een beweging richting een electorale democratie.

De twee functies die niet onderzocht kunnen worden zijn samenvoegen van belangen en het steunen en vormen van een kabinet.

De functies die Magaloni en Kricheli beschrijven als functies van een politieke partij in een eenpartijsysteem (neutraliseren van- en onderhandelen met de elite en steun van de massa verwerven) zijn inderdaad aanwezig ten tijde van het regime van Mubarak. Deze functies worden in deze vorm echter niet meer vervuld door politieke partijen na de val van het regime. Ook dit wijst erop dat er een beweging is richting een meerpartijenstelsel. Een beweging naar andere functies en naar een ander type democratie.

Wanneer de hoofdvraag beantwoordt wordt, kan gesteld worden dat de Arabische Lente in Egypte inderdaad heeft geleid tot een transitie van een pseudodemocratie naar een electorale democratie wanneer gekeken wordt naar de functies van politieke partijen. Deze transitie is echter nog niet voltooid. Met name vanwege de bijzondere rol die het leger speelt na de val

van Mubarak en het blijven bestaan van bepaalde instituties, kan niet gesteld worden dat Egypte geclassificeerd kan worden als een electorale democratie. Er is sprake van een proces, een beweging richting electorale democratie. Verder onderzoek in de toekomst zal moeten aantonen dat volgende verkiezingen inderdaad eerlijk en vrij zijn, dat het leger haar machtspositie opgeeft en dat alle functies van politieke partijen in electorale democratieën in zekere mate worden vervuld door de aanwezige politieke partijen in Egypte.

Literatuurlijst

Babbie, Earl. 2007. *The Practice of Social Research*. Belmont: Wadsworth.

BBC News. 2011a. "Q&A: Egypt's parliamentary elections" 22 Mei.
<http://www.bbc.co.uk/news/world-middle-east-15874070>.

BBC News. 2011b. "Profile: Egypt's Muslim Brotherhood" 22 Mei.
<http://www.bbc.co.uk/news/world-middle-east-12313405>.

BBC News. 2012. "Egyptian presidential elections: The 13 candidates". 22 Mei.
<http://www.bbc.co.uk/news/world-middle-east-17859639>.

Blaydes, L. 2006. *Who Votes in Authoritarian Elections and Why? Determinants of Voter Turnout in Contemporary Egypt*.

Brownlee, Jason. 2007. *Authoritarianism in an Age of Democratization*. New York: Cambridge University Press.

Diamond, Larry. 1999. *Developing Democracy: toward consolidation*. Baltimore en Londen: John Hopkins University Press.

Diamond, Larry en Richard Gunther, eds. 2001. *Political parties and democracy*. Baltimore: John Hopkins University Press.

Diamond, Larry. 2002. *Thinking About Hybrid Regimes*. *Journal of Democracy*, 13:2, 21-35.

Egyptian State Information Service Website. 2005. "The constitution of the Arab Republic of Egypt" 22 Mei. www.sis.gov.eg.

El-Mahdi, Rabab. 2011. *Empowered Participation or Political Manipulation? State, Civil Society and Social Funds in Egypt and Bolivia*. Leiden: Koninklijke Brill NV.

Elgindy, Khaled. 2012. *Egypt's Troubled Transition: Elections without Democracy*. *The Washington Quarterly*, 35:2, 89-104.

Freedom House. 2012. "Freedom in the World 2012." 21 April.
http://www.freedomhouse.org/sites/default/files/inline_images/FIW%202012%20Booklet--Final.pdf.

- Flyvbjerg, Bent. 2006. Five Misunderstandings About Case-Study Research. *Qualitative Inquiry*, 12:2, 219-245.
- Gunther, Richard en Larry Diamond. 2003. "Species of Political Parties. A new typology." *Party Politics* 9:2, 167-199.
- Institute for Democracy and Electoral Assistance. 2012. "Voter turnout data for Egypt" 17 Mei. http://www.idea.int/vt/country_view.cfm?CountryCode=EG.
- King, Anthony. 1969. Political Parties in Western Democracies: Some Sceptical Reflections. *Polity*, 2:2, 111-141.
- Magaloni, Beatriz en Ruth Kricheli. 2010. "Political Order and One-Party Rule." *American Political Science Review* 13: 123-14.
- Masoud, Tarek. 2011. "The Road to (and from) Liberation Square". *Journal of Democracy*, 22:3, 20-34.
- NOS. 2012a. "Ruime meerderheid islampartijen Egypte" 23 Mei. <http://nos.nl/artikel/332977-ruime-meerderheid-islampartijen-egypte.html>.
- NOS. 2012b. "Onlusten bij protest Caïro" 23 Mei. <http://nos.nl/artikel/369671-onlusten-bij-protest-cairo.html>.
- Stein, Robert, Chris Owens en Jan Leighley. 2005. *Early Voting in Texas: Electoral Reform, Party Mobilization and Voter Turnout*. American Political Science Association.
- The New York Times. 2012. "Muslim Brotherhood Demands Military Cede Power in Egypt" 22 Mei. http://www.nytimes.com/2012/02/10/world/middleeast/muslim-brotherhood-demands-military-cede-power.html?_r=1&ref=muslimbrotherhoodegypt.